

STÁTNI FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Společně pro zelenou Evropu

Tento projekt byl podpořen grantem
z Norských fondů.

Zadání Adaptační a mitigační strategie města Olomouce

Zpracovatel vytvoří dílo v souladu s platnou legislativou a schváleným projektem „Adaptační a mitigační strategie města Olomouce“ (dále též „Strategie“), jehož prostřednictvím bude pořízení Strategie spolufinancováno z prostředků SFŽP, a který tvoří přílohu Zadávací dokumentace viz bod F) Přílohy Zadání.

Výsledné dílo musí splňovat požadavky a metodologii stanovenou dokumentem Guidebook „How to develop a Sustainable Energy and Climate Action Plan“, EC/JRC, 2018, (dále jen „Příručka SECAP“). Odkazy jsou uvedeny v bodě G) Podklady.

Také v oblasti návrhů řešení musí zpracovatel vycházet z doporučení Příručky SECAP.

Adaptační část Strategie bude využívat postupů popsanych v dokumentu „Metodika tvorby adaptační strategie sídel na změnu klimatu“, Pondělíček, Emmer, Šilhánková a kol., 2016, (dále jen „Metodika adaptačních strategií“) vypracovaného v rámci projektu EHP-CZ02-OV-1-073-01-2014 za podpory z finančních mechanismů Islandu, Lichtenštejska a Norska, odkaz který je jsou uveden v bodě G) Podklady.

Zpracovaná strategie musí vycházet z nadřazených strategických dokumentů - Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Politika ochrany klimatu v České republice, Státní politika životního prostředí.

Zpracovatel při tvorbě návrhu zohlední též ostatní strategické a koncepční dokumenty města Olomouce, zejména pak Strategický plán rozvoje města Olomouce a Plán udržitelné městské mobility Olomouc a další viz bod F) příloha zadání.

Struktura díla bude respektovat požadavky Vnitřního předpisu pro tvorbu tematických koncepčních dokumentů statutárního města Olomouce VP 2/2019, viz bod F) Přílohy Zadání.

Výsledný dokument bude rozdělen do tří částí – analytické, návrhové a implementační. Tyto části budou zpracovány a objednateli odevzdávány postupně, budou připomínkovány dle vnitřního předpisu VP 2/2019 a projednány dle Komunikačního plánu viz bod F) Přílohy Zadání. Zhotovitel ve spolupráci s objednatelem připomínky vypořádá a následně objednatel udělí pokyn zpracovateli zpracovat výsledky vypořádání do výsledné podoby příslušných částí dokumentu.

Výsledný dokument bude v úvodu opatřen manažerským shrnutím (Executive Summary).

Dílo bude zpracováno v českém jazyce.

A) Analytická část

V rámci analytické části bude zpracována analýza současného stavu a další východiska nezbytná pro návrhovou část včetně analýzy zranitelnosti daného území, popisující jednak jeho stávající stav (včetně zahrnutí dostupných statistických údajů a dat), historické souvislosti a očekávání (či směřování) budoucího rozvoje, působení přímých i nepřímých vlivů, a to jak z pohledu mikroregionálního, tak z pohledu ostatních celospolečenských fenoménů uplatňujících se v daném území, identifikace hlavních aktérů, a v neposlední řadě vazbu na související strategické dokumenty, zejména národního či regionálního významu. V rámci Analytické části zpracovatel věrohodně a uceleně popíše současný stav a výhled v oblasti výroby a spotřeby energií na území města, analyzuje a vyhodnotí klimatická rizika, zranitelnost a adaptivní kapacitu celého území města, včetně dopadů na infrastrukturu a obyvatelstvo. Učiní tak odborně a s využitím znalostí místních aktérů.

Zpracovatel zejména provede analýzu současného stavu spotřeby a produkce energií na území města; za tímto účelem identifikuje hlavní zdroje dat a zapojí přispěvatele do tvorby Strategie. Zpracovatel provede inventuru emisí CO₂, příp. dalších skleníkových plynů, ze zdrojů na území města podle metodiky zpracování Baseline Emission Inventory (BEI) tak, jak je stanovena v Příručce SECAP. BEI bude zahrnovat minimálně ty sektory, které může město svou činností přímo či nepřímo ovlivnit:

- Budovy a zařízení v majetku města;
- Domy pro bydlení;
- Budovy a zařízení v terciárním sektoru;
- Veřejné osvětlení;
- Městská silniční doprava (vozidla města, veřejná městská doprava, osobní a podniková doprava na silnicích ve správě města)
- Městská kolejová doprava
- Nakládání s odpady (pokud budou pro tuto oblast navržena v SECAP opatření)
- Spotřeba paliv na výrobu elektrické energie a tepla (mimo zařízení zahrnutých do systému obchodování s emisemi ETS)

BEI bude vycházet z údajů o spotřebě/výrobě energie a mobilitě na území města (inventura nebude založena pouze na celostátních průměrech). Zpracovatel uvede popis vývoje ve všech uvedených sektorech od výchozího roku po současnost (používaná paliva, spotřeba paliv, dovoz elektřiny na území města, teplo ze zdrojů CZT). Výchozí rok bilance by měl být co nejbližší roku 1990, avšak takový, pro který budou k dispozici kompletní věrohodná data. Grafy, tabulky a obrázky budou provedeny dle šablon uvedených v Příručce SECAP.

Pro oblast adaptací na změnu klimatu zpracovatel:

- provede analýzu dat o probíhajících projevech a dopadech změny klimatu v ČR a uvede prognózy vývoje klimatu do roku 2050 (pro návrhová období 2030 a 2050);
- provede situační analýzu a analýzu očekávaných projevů a dopadů změny klimatu na území města Olomouce a v jeho bezprostředním okolí, využije k tomu participativního nástroje pocitové mapy;
- následně provede posouzení hrozeb, rizik a zranitelnosti území města dopady změny klimatu v souladu s metodikou RVA uvedenou v příručce SECAP a se zohledněním Metodiky adaptačních strategií;
- následně identifikuje základní potřeby adaptací na území města Olomouce a uvede seznam typových opatření s příklady dobré praxe z měst České republiky i zahraničí (např. partnerského finského města Tampere).

B) Návrhová část

V rámci této části díla zpracovatel definuje vizi budoucího postupu města v oblasti mitigace klimatické změny a adaptace na její místní dopady, navrhne strategické cíle, které následně rozpracuje do specifických cílů a konkrétních opatření.

Členění návrhové části Strategie adaptační i mitigační bude odpovídat struktuře a terminologii nastavené Vnitřním předpisem VP 2/2019: vize - strategický cíl - specifický cíl - opatření. Cíle a opatření budou popsány tak, aby byla zřejmá jejich návaznost na cíle a opatření nadřazených strategických dokumentů v oblasti adaptace i mitigace. Součástí návrhové části strategie budou i cíle a opatření v oblasti vzdělávání a osvěty veřejnosti v oblasti využívání energií, ochrany klimatu a zvyšování odolnosti města na dopady změny klimatu.

Návrhovým obdobím pro adaptační i mitigační část Strategie je rok 2030. K tomuto roku budou stanoveny strategické cíle a opatření. Výhledovým horizontem adaptační části Strategie je pak rok 2050.

Mitigační část bude sledovat naplnění evropských i národních cílů v oblasti ochrany klimatu, především Nařízením Evropského parlamentu a Rady EU 2018/842 ze dne 30. května 2018 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody, v jeho aktuálním znění; zohledněny budou národní cíle formulované v Politice ochrany klimatu v České republice a aktualizaci Národního klimaticko-energetického plánu. Navržená opatření zohlední též platnou Územní energetickou koncepci

Olomouckého kraje. V mitigační části zpracovatel též přehledně popíše různé možnosti snížení emisí skleníkových plynů z území města.

Návrhová část bude v oblasti mitigací klimatické změny zahrnovat opatření v sektorech, které může město svou činností přímo či nepřímo ovlivnit (viz výše požadavky na BEI), včetně terciárního sektoru nebo sektoru domácností, kde může město uplatnit řadu nepřímých motivačních i regulačních nástrojů. Každé opatření bude popsáno minimálně ve struktuře doporučené Příručkou SECAP (popis opatření; odpovědná organizace, útvar či osoba; časový rozvrh realizace včetně milníků; odhad investičních a provozních nákladů; odhadovaná úspora energie, či nárůst množství energie vyrobené z místních obnovitelných zdrojů; odhadované snížení emisí skleníkových plynů; návrh indikátorů pro monitoring dopadů opatření).

Zpracovatel uvede přehledné zhodnocení očekávaných dopadů plánovaných opatření na celkovou emisní bilanci i změny ve spotřebách paliv a energií v návrhovém období v milnících minimálně po 5 letech. Návrhová část v oblasti adaptací zohlední a rozpracuje cíle formulované ve vládní Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR a rozpracuje v měřítku území města Olomouce opatření a úkoly formulované v Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu. Výběr strategických i specifických cílů a opatření bude proveden na základě analýzy zranitelnosti území města dopady změny klimatu a identifikace nejohroženějších skupin obyvatelstva.

Každé opatření bude popsáno minimálně ve struktuře doporučené Příručkou SECAP (název opatření; popis opatření; odpovědná organizace, útvar či osoba; časový rozvrh realizace včetně milníků; informaci, zda opatření přispívá k též mitigačním cílům; seznam místních aktérů, které je nutné zapojit do realizace; odhad investičních a provozních nákladů; očekávané dopady realizace - příspěvek k omezení rizik a zranitelnosti; návrh indikátorů pro monitoring dopadů opatření).

C) Implementační část

V rámci Implementační části Strategie zpracovatel navrhne:

- Implementační (akční) plán, tedy soubor konkrétních projektů a aktivit, definovaných minimálně v podrobnosti doporučené Příručkou SECAP;
- Řídící strukturu implementace (s rozlišením orgánů s řídicí, výkonnou a kontrolní funkcí), systém řízení implementace a návrh potřebné administrační struktury města nezbytné pro naplňování Strategie po jejím schválení;
- Časový harmonogram implementace;
- Plánovaný rozpočet implementace v návrhových horizontech Strategie;
- Způsob průběžného monitoringu naplňování strategie, včetně sady monitorovacích indikátorů a způsobů jejich měření;
- Způsoby vyhodnocování naplňování Strategie;
- Proces aktualizace Akčních plánů i Strategie jako celku.

V rámci zpracování Implementačního plánu zpracovatel připraví konkrétní Akční plán realizace navržených adaptačních a mitigačních opatření na období let 2022-23. Akční plán se bude skládat z konkrétních projektů a aktivit naplňujících navržená adaptační a mitigační opatření. Projekty a aktivity budou přímo reagovat na identifikované problémy i místní potřeby. Akční plán bude zpracován s přihlédnutím k poslední platné verzi střednědobého rozpočtového výhledu statutárního města Olomouce (viz § 3 Zákona č. 250/2000 Sb.) v době zpracování implementační části Strategie.

Zpracovatel sestaví soubor konkrétních projektů a aktivit na úrovni podrobnosti investičních i neinvestičních záměrů na území města. Minimální požadovaná struktura karty projektu/aktivity je tato:

- Název projektu/aktivity;
- Stručný popis projektu/aktivity;
- Sektor – cíl/opatření, k jehož naplňování projekt přispívá;
- Vlastník/investor;
- Gestor - organizace/útvar/osoba odpovědná za realizaci;
- Stav přípravy;
- Časový rozvrh realizace, popř. včetně etap;
- Odhad finanční náročnosti - investičních a provozních nákladů;

- Zdroje financování (vč. dostupných dotačních titulů), v rozdělení na zajištěné a požadované;
- Očekávaný dopad projektu (např. úspora spotřeby energií, nárůst množství energie vyrobené z místních obnovitelných zdrojů, odhadované snížení emisí skleníkových plynů, odhadovaný vliv na zvýšení odolnosti města na dopady klimatické změny apod.);
- Indikátory pro monitoring dopadů projektu, způsob jejich měření.
Zvláštní důraz přitom bude kladen na opatření na majetku města, neboť má-li být implementace plánu i jeho komunikace s veřejností úspěšná, musí být samotné město v čele těch, kteří navržená opatření uvádějí do praxe.
V rámci výběru projektů:
- zpracovatel zahrne do Akčního plánu také realizace mitigačních a adaptačních prvků v jinak zaměřených investicích, tedy projekty aktivního využití mitigačního a adaptačního potenciálu připravovaných investic (např. zateplení a instalace OZE v případě nutné rekonstrukce školy, nákup nízkoemisního/bezemisního vozidla v případě obnovy vozového parku, výsadba nové aleje při komplexní rekonstrukci ulice nebo zařízení pro využití srážkové vody při rekonstrukci budovy školy)
- zpracovatel provede výběr projektů/aktivit k zařazení do Akčního plánu na základě analýzy velikosti očekávaných přínosů a aktuální připravenosti projektu/aktivity.
Zpracovatel navrhne způsob jak promítnout závěry Strategie do návrhu aktualizace střednědobého rozpočtového výhledu statutárního města Olomouce (viz § 3 Zákona č. 250/2000 Sb.). Zároveň navrhne způsob, jak k realizaci potřebných opatření motivovat také soukromý sektor (firmy, majitele nemovitostí, občany).
Zpracovatel taktéž navrhne proces aktualizace Akčního plánu na nejbližší následující dvouleté období.

D) Posouzení vlivů koncepce na životní prostředí (SEA)

Zpracovatel zpracuje Oznámení a zajistí posouzení vlivu koncepce „Adaptační a mitigační strategie města Olomouce“ na životní prostředí dle požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

E) Nezbytná součinnost zpracovatele

Nedílnou součástí zpracování díla je poskytnutí součinnosti objednateli při projednání návrhu Strategie s veřejností, v kolektivních orgánech objednatele a v rámci magistrátu města Olomouce.

Do celkové nabídkové ceny tedy dodavatel zahrne také práce a činnosti související s poskytnutím součinnosti objednateli, včetně jeho smluvních partnerů.

Součinnost bude prováděna konkrétně těmito způsoby:

- a. Účast na pravidelných jednáních s Projektovým týmem, četnost 1x za 2 měsíce
- b. Účast na zasedáních Rady města Olomouce a Zastupitelstva města Olomouce, popř. poradních orgánů RMO (Komise), na jejichž programu bude projednání či schválení díla, a to za účelem provedení prezentace, vysvětlení a obhájení díla nebo jeho částí (a to jak pro návrhovou část, tak i pro celé dílo). Následně má zhotovitel povinnost zpracovat případné vznesené a projednané připomínky.
- c. Účast na 3 jednáních s každou ze dvou odborných Pracovních skupin (PS pro adaptační část a PS pro mitigační část), kde odprezentuje obsah dílčího plnění zakázky (část Analytická, část Návrhová, část Implementační) a zodpoví dotazy.
- d. Účast na 2 projednáních s veřejností (po dokončení Analytické části a po dokončení návrhu celého díla), a to v rozsahu přednesení prezentace a zodpovězení dotazů.
- e. Zpracovatel se zúčastní veřejného projednání v rámci procesu SEA
- f. Účast na prezentaci díla pro úředníky Magistrátu napříč odbory v rozsahu prezentace celého díla, vysvětlení a zodpovězení dotazů.
- g. Poskytnutí součinnosti určenému zástupci Objednatele při vypořádávání připomínek k jednotlivým dílčím plněním vzešlých z připomínkování dokumentu členy odborných Pracovních skupin, Projektového týmu, kolektivních orgánů objednatele či veřejnosti;
- h. Poskytnutí součinnosti manažerce aktivit Komunikačního plánu Adaptační a mitigační strategie města Olomouce při formulaci tiskových zpráv, informačních článků do médií apod.

F) Přílohy Zadání

- F.1. Projekt „Adaptační a mitigační strategie města Olomouce“, který byl podpořen grantem z Norských fondů
- F.2. Komunikační plán projektu „Adaptační a mitigační strategie města Olomouce“
- F.3. Vnitřní předpis pro tvorbu tematických koncepčních dokumentů statutárního města Olomouce, 2/2019

G) Podklady

budou předány zhotoviteli po podpisu smlouvy

- Guidebook „How to develop a Sustainable Energy and Climate Action Plan“, EC/JRC, 2018, („Příručka SECAP“) který je dostupný zde:

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC112986/jrc112986_kj-na-29412-en-n.pdf
(část 1),

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC112986/jrc112986_kj-nb-29412-en-n.pdf
(část 2)

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC112986/jrc112986_kj-nc-29412-en-n.pdf
(část 3).

- Metodika adaptačních strategií dostupná zde

http://adaptacesidel.cz/data/upload/2016/09/metodika_adaptace.pdf

- Územní energetická koncepce města, včetně vyhodnocení jejího naplňování z let 2007 a 2011

- Územně analytické podklady

<http://uap.olkraj.cz/dokumenty/datovy-model?nodeId=footer%3ADatovyModel1838334954&conversationContext=1>

- Katastrální mapa

<http://services.cuzk.cz/>

- Územní plán Olomouc

<https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/novy-uzemni-plan>

(data ÚP lze dodat: původní formát kresby *.dgn, plochy RZV s napojenou tabulkovou částí je možné poskytnout jako *.shp)

- Regulační plány

<https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/regulacni-plany>

- Územní studie

<https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/uzemni-studie>

[včetně územních studií veřejných prostranství](https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/uzemni-studie)

<https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/verejna-prostranstvi>

- Strategický plán rozvoje města Olomouce

<http://www.olomouc.eu/podnikatel/uzemni-plan-mesta-a-strategie-rozvoje/strategicky-plan-rozvoje-mesta>

- Plán udržitelné městské mobility Olomouc

<https://spokojena.olomouc.eu/plan-udrzitelne-mobility-olomouc/>

- Generel cyklistické dopravy na území města Olomouce (aktualizace 2017)

https://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/10_/10111/cyklogenerel.cs.pdf

- Koncepce vodního hospodářství města Olomouce

<https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/pro-projektanty>

- Hospodaření se srážkovými vodami – cesta k modrozelené infrastruktuře

https://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/article_id=24763

- Městské standardy objektů hospodaření s dešťovými vodami a modrozelené infrastruktury

https://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/article_id=24763

- Městské standardy vodovodní sítě a kanalizační sítě

<https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/pro-projektanty>

- Strategie zeleně a management údržby ve městě Olomouci, zpracovatel Florart, Doc. Ing. Pavel Šimek, Ph.D., (rozpracovaný dokument – předpoklad odevzdání 11/2020)

- Koncepce veřejných prostranství ve městě Olomouci (rozpracovaný dokument – předpoklad odevzdání 04/2021)

- Plán pro chytrou Olomouc (*rozpracovaný dokument – předpoklad odevzdání 07/2021*)
- Smlouva o poskytnutí dotace ze Státního fondu životního prostředí na realizaci projektu „Adaptační a mitigační strategie města Olomouce“ (*předpoklad uzavření smlouvy 11/2020*)
- Případně další podklady objednatele.

Výzva č. SGS-3 „OSLO“

- <https://www.sfzp.cz/dotace-a-pujcky/norske-fondy/aktualni-vyzvy/detail-vyzvy/?id=3>

Manuál publicity

- <https://www.sfzp.cz/dokumenty/detail/?id=2012>